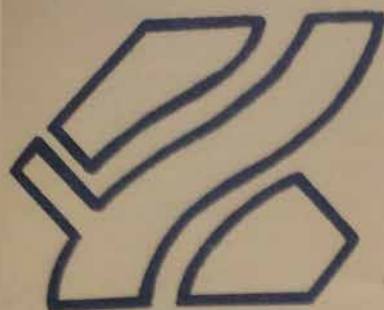

BUURTBLAD DE DRASSIGE DRIEHOEK

CONTACTGROEP RIJSWIJK-ZUID

10^e jaargang nr. 1
mei 1982

RZ. KONTAKTEN

Sinds het najaar van 2018 schrijf en verzorg ik het buurtblad 'De Drassige Driehoek'. Voor de voorkant van 'mijn' eerste uitgave gebruikte ik braaf de omslag van het voorgaande nummer. Netjes typte ik over dat het buurtblad een gezamenlijke uitgave was van Buurtvereniging De Drassige Driehoek en Contactgroep Rijswijk-Zuid (CRZ). De buurtvereniging kende ik natuurlijk, maar van de contactgroep had ik nog nooit gehoord. Ik was wel nieuwsgierig wat deze inhield, maar op het internet was geen informatie te vinden. Een jaar later ontmoette ik tijdens een bijeenkomst in het buurthuis Kees Duijvestein. Hij bleek één van de eerste bestuursleden van de CRZ te zijn en dankzij hem is mij veel duidelijk geworden. De contactgroep bleek in 1973 opgericht te zijn om de contacten tussen de gemeente Rijswijk en de bewoners van de, ver van het stadhuis gelegen, buurten van Rijswijk-Zuid te verbeteren. Volgend jaar bestaat de CRZ dus 50 jaar. Een goede reden om dit nummer van het buurtblad aan de geschiedenis van de CRZ te wijden. Het toeval wil dat de CRZ sinds kort een nieuw bestuur heeft. In dit nummer stellen de nieuwe bestuursleden zich voor.

Jaagpad, november 2021 (Wilbert van Bijlert)

*Voorkant:
Voorpagina RZ-Contacten mei 1982, het blad van de Contactgroep Rijswijk-Zuid*

Magnolia in de van Hardenbroeklaan, maart 2022

In dit nummer vind je ook een interview met Siegfried Heijbers. Hij woont al meer dan 75 jaar aan het Jaagpad. Het interview geeft een mooi beeld van zijn jeugd en onze buurt in de jaren '50. Ook vind je een interview met Henk van Drimmelen, in de jaren '70 de initiatiefnemer van een wijngaard in het Elsenburgerbos. De opening van de wijngaard haalde destijds de landelijke media, hoe het met de wijngaard is afgelopen lees je in het interview. Daarnaast vind je weer de vaste rubrieken en bijdragen van de buurtvereniging, de kinderboerderij en werkgroep Pasgeld.

Ik wens je veel leesplezier!

Wilbert van Bijlert

Oproep

Wie wil helpen met het maken van de volgende buurtbladen?

Wendy van der Valk verzorgt de vormgeving en Jeroen Staal redigeert de teksten, maar voor de rest rust het werk op mijn schouders. Dat is een wat wankel basis.

Het zou fijn zijn als iemand wil helpen met het bedenken van de artikelen en verzamelen van bijdragen. Maar ook als je één keer wilt helpen, dan ben ik al geholpen. Bijvoorbeeld met het interviewen van buurtgenoten. Er zijn een heleboel buurtgenoten met een interessant verhaal, het ontbreekt mij aan de tijd om hen te interviewen en dat uit te schrijven.

Wil je met een of meer van de taken helpen, stuur dan graag een bericht naar buurtbladdedrassigedriehoek@gmail.com

Voorwoord voorzitter buurtvereniging	7
1. NIEUWS VAN DE BUURTVERENIGING	8
De schoolvakantie inluiden met pannenkoeken	8
Pompoen- /Halloween middag	8
Sint Maarten	9
Sinterklaas	9
2. DE BUURT	11
Geboren en getogen aan het Jaagpad – interview met Siegfried Heijbers	11
Wijn uit het Elsenburger bos - Interview met Henk van Drimmelen	16
Gemeenteraadsverkiezingen	19
Nieuws juni 2021 – april 2022	23
Indrukwekkende herdenking aanslag 't Haantje	25
Uitreiking eerste boek over historie Pasgeld en 't Haantje	27
Geef het stokje door	31
Kinderboerderij	34
Bericht van Werkgroep Pasgeld	36
3. THEMA: DE CONTACTGROEP RIJSWIJK ZUID	38
Bijna 50 jaar Contactgroep Rijswijk Zuid	38
Buurtinitiatieven rond de Drassige Driehoek	42
Zeven vragen voor drie voormalige leden van het CRZ bestuur	44
Kees Duijvestein	44
Piet Dekker	47
Peter Witteman	48
Een nieuw bestuur bij de CRZ	49
COLOFON EN CONTACT	53

autobedrijf **WEERHEIM**

Haantje 17, 2288 CV Rijswijk
Tel. 015 - 2146328

Autobedrijf Weerheim BV is een klein modern Bovagbedrijf, gespecialiseerd in Renault, dat tevens deel uit maakt van de Bosch CarService-organisatie. Wij zijn in staat u een compleet pakket aan te bieden dat alles beslaat wat met de auto te maken heeft. Zoals onder andere onderhoud, reparatie, verkoop nieuw en gebruikt, verhuur, leasing, schadeherstel, etc.

Openingstijden maandag tot en met vrijdag
08.00 tot 12.15 uur en 13.00 tot 17.30 uur
Zaterdag 09.30 tot 12.30 uur

VOORWOORD VOORZITTER BUURTVERENIGING

Beste buurtgenoten,

Het coronavirus heeft ons lang bezig gehouden, maar sinds de coronamaatregelen zijn ingetrokken, is er weer alle ruimte om vertrouwde en nieuwe activiteiten in ons buurthuis op te starten. En dat is maar goed ook, want we hebben wel wat in te halen hoor.

In het buurthuis is inmiddels bridge en klaverjas weer begonnen. De meeste huurders (dansen, gym, koren) zijn weer gestart, en ook de cursus Vaarbewijs is van de wal. Ik kijk uit naar de eerstvolgende buurtmaaltijd! Ik kan u niet vertellen hoe blij ik ben dat er weer regelmatig licht brandt in het Buurthuis.

We hebben als bestuur in een lange winterslaap gelegen, dat snapt u: er was geen peil op te trekken hoe 2020 zou verlopen en 2021 was nog onzekerder. Onzeker is het nog steeds, maar we zijn wel meer ervaren en handiger geworden in het omgaan met Covid. Met die ervaring in de achterzak gaan we het nieuwe seizoen in en ik hoop van harte dat we u kunnen verrassen met leuke dingen. Ik hoop natuurlijk ook dat u meedoet.

Heeft u daar zin in dan? Nou, bij het afhalen van de oliebollen op 31 december heb ik veel mensen gesproken, die waren het over één ding allemaal eens: wat fijn dat er weer eens iets gebeurt. Kennelijk waardeert u het als in de buurt iemand een initiatief neemt dat afwijkt van het dagelijkse. Die waardering is heel belangrijk voor ons.

Houdt u de website in de gaten (www.dedrassigedriehoek.nl) Als er wat te melden is over nieuwe activiteiten dan kunt u dat daar vinden. En natuurlijk ontvangt u zo nu en dan een flyertje in de brievenbus.

Hebt u zelf een idee voor iets leuks om met of in de buurt te doen, maar u weet niet waar u moet beginnen? Stuur ons een mailtje, misschien kunnen we helpen.

Hans van der Kramer

1. NIEUWS VAN DE BUURTVERENIGING

De schoolvakantie inluiden met pannenkoeken

Op 16 juli 2021 waren de coronamaatregelen zover versoepeld dat we net als eerdere jaren het begin van de schoolvakantie konden vieren met pannenkoeken.

Vijf vrijwilligers gingen aan de slag en er werden meer dan 200 pannenkoeken gebakken. Het was weer een gezellige boel, veel kinderen kwamen, met of zonder ouders, samen van de pannenkoeken genieten en rond het buurthuis spelen in de speeltuintjes. Altijd een feestelijk begin van de vakantie!!

Pompoen- /Halloween middag

Op 29 oktober 2021 zat het buurthuis vol kinderen om een mooie Halloween pompoen te maken. Het buurthuis was mooi in Halloween sfeer versierd, we hadden kleurplaten en malletjes en wat lekkers bij de limonade. Er zijn die middag ruim 30 kinderen met een mooi uitgesneden pompoen, voorzien van een lichtje, tevreden naar huis gegaan. Het was een hele gezellige middag!!

Michelle Ruymbeke

DE BUURTVERENIGING

Sint Maarten

Nadat het Sint Maarten feest vorig jaar niet kon doorgaan, waren we extra blij dat de kinderen dit jaar weer wél langs de deuren konden. Zo'n 35 kinderen stonden op het parkeerplaatsje voor het buurthuis te wachten op het startsein. Gewapend met een grote tas liepen ze om 7 uur vrolijk het Jaagpad op op zoek naar snoep. En dat kregen ze dan ook. Met een goed gevulde tas ging ieder huiswaarts. Helaas deze keer geen chocomel en glühwein voor de ouders maar hopelijk mogen we dit jaar met Sint Maarten weer mensen verwelkomen in het buurthuis.

Sinterklaas

'Oh kom maar eens kijken' wie er ook dit jaar weer langskwam in buurthuis de Drassige Driehoek. En wat stond de Sint daar toch een verrassing te wachten. Ruim 30 schoentjes gevuld met tekeningen en worteltjes voor zijn paard Ozosnel.

Nadat de Sint en zijn pieten de tekeningen in de zak hadden gedaan en Ozosnel de worteltjes had opgepeuzeld, was het tijd voor de pieten om ook de kinderen van onze mooie wijk te verblijden met een presentje. Nadat ze zachtjes de deur van het buurthuis achter zich hadden dichtgedaan, konden de kinderen de schoentjes weer ophalen.

Ook dit jaar had de Sint met zijn pieten aan iedereen gedacht en ze hopen dan ook dat ze dit jaar weer mogen langskomen. Want Ozosnel vindt de worteltjes van het buurthuis zo'n beetje de lekkerste die er zijn.

Kim Kervezee

**HEIJBERS VERKLEIJ
HOVENIERS**

• **ONTWERP** • **AANLEG** • **ONDERHOUD** •

Postbus 81
2675 ZH Honselersdijk
Shaun 06-81486633
Bas 06-41517857
info@heijbersverkleij.nl

WWW.HEIJBERSVERKLEIJ.NL

/HVNHOVENIERS

2. DE BUURT

Geboren en getogen aan het Jaagpad – interview met Siegfried Heijbers

Siegfried Heijbers woont in één van de jaren '30 woningen aan het Jaagpad. Hoewel hij de 76 jaar is gepasseerd, woont hij nog steeds in zijn ouderlijk huis. Dat maakt dat hij veel weet van de geschiedenis van onze buurt. Bovendien heeft hij een drietal plakboeken met foto's van en krantenartikelen over onze buurt.

Je vertelde dat je in je huidige woning bent geboren. Waarom zijn je ouders in de jaren '30 naar het Jaagpad verhuisd?

‘Mijn vader was ondercommissaris bij de politie in Nederlands-Indië. In 1939 was hij met mijn moeder en mijn twee oudere broers met verlof in Nederland. Door de oorlogsdreiging konden zij dat jaar echter niet terug naar Indië. Ze moesten daarom een woning zoeken en hebben kort in Woerden en Den Haag gewoond. Ze hoorden dat aan het Jaagpad in Rijswijk een aantal net gebouwde huizen in de verhuur was gegaan en zijn daarnaar toe verhuisd.’

Woningen aan het Jaagpad, jaartal onbekend

Voor onderhoud en schilderwerken

Schilder en Sauswerk
Glas en Renovlies plakken
Klein onderhoud
Toiletrenovatie
Tuinonderhoud

www.fmklussenbedrijf.nl
info@fmklussenbedrijf.nl
tel: 0655-950388

DE BUURT

Hoe was je jeugd aan het Jaagpad?

`Ik speelde vooral met de kinderen die in hetzelfde huizenblok woonden. Dat was vooral door praktische redenen ingegeven. Het terrein achter de huizen, waar nu de van Hardenbroeklaan ligt, was braakliggend en daardoor een ideaal speelterrein. Vanuit hun woning konden ouders hun kinderen in de gaten houden. Kinderen die aan het Jaagpad ten zuiden van de Pasgeldlaan woonden speelden vooral achter hun woningen, ook daarvoor gold dat ouders zodoende beter toezicht konden houden. Het waren eigenlijk min of meer twee aparte wijken met als natuurlijke grens de vaart aan de Pasgeldlaan ertussen. Ook was er enig standsverschil: de `nieuwe huizen` waren groter en duurder en er woonden destijds directeuren, officieren en zogenaamd `hogere` beroepen. Dat was ook aan de benamingen te horen: het `oude Jaagpad` en voor onze kant `de nieuwe huizen` of de `koude aardappelenbuurt`. Voor de kinderen maakte het niets uit, die zaten voor een groot deel op de christelijke `School met den Bijbel` aan de Brasserskade of de ernaast gelegen openbare `De Genestetschool`. Met het pontje kon je daar komen.`

Tot het eind van de jaren '50 werd het terrein waar nu van Hardenbroeklaan ligt dus vooral gebruikt als speelterrein. Hoe zag het er destijds uit?

`Het terrein liep door tot de garages achter de huidige Van Hardenbroeklaan, daar begonnen de tuinbouwbedrijven van de vader van Cor Nowé en de vader van Ger van der Eijk. Het was een braakliggend terrein dat uit drie delen bestond. Aan de noordkant, tegen het bedrijf van Van der Eijk aan, lag een vlak terrein met daarop een veld waarop we voetbalden.

Tegen de herfst zette Van der Eijk daar de ramen van de éénruiters (lage kassen die uit een raam bestonden met een houten beschotting) en dumpte hij er de resten van de komkommerplanten. Voor ons een mooie tijd om erop te klimmen en elkaar met de komkommerresten te bekogelen, wat Van der Eijk niet bepaald op prijs stelde.

De in de jaren '70 gesloopte woning van de familie van der Eijk. Rechtsachter is Jaagpad 22 te zien.

Het midden van het terrein was verhoogd, er waren stukken met bomen en struiken en in het midden was een ondiep deel met zand. Dat was de gedempte vijver van de gesloopte villa Pasgeld, waarvan ook nog wel wat resten waren te vinden. In dit gedeelte konden we allerlei dingen doen en vooral ook: gangen graven. Er was een flinke, gegraven `circuskuil` waar een paar grotere jongens van het `oude Jaagpad`, zoals Jan Slootweg, soms circusvoorstellingen gaven. Het laatste gedeelte, dat aan de vaarsloot van de Pasgeldlaan grenst, bestond vooral uit moestuintjes die buurtbewoners er hadden aangelegd.'

Luchtfoto jaartal onbekend. Rechtsonder de vaarsloot langs de Pasgeldlaan en het terrein waar de van Hardenbroeklaan ligt. Rechtsmidden de woning aan Jaagpad 20-22 en de Vliet.

Zowel jouw jeugd als die van je vier kinderen heeft zich op en rond het Jaagpad afgespeeld. In hoeverre was hun jeugd een andere dan die van jou?

'Het eerste dat in mij opkomt is het aantal kinderen. Er waren toen veel gezinnen met drie of meer kinderen. De meeste portieken van drie woningen telden vijf tot zeven kinderen. Ook in relatief kleine woningen, zoals aan de Pasgeldlaan en het `oude` Jaagpad, woonden soms grote gezinnen. Als kind was het een heerlijke buurt om te wonen. Achter het huis was een enorm speelveld en er waren heel

veel leeftijdsgenootjes. We speelden op dat terrein of speelden verstoppertje of `rovertje` rond het blok, soms met meer dan twintig kinderen. We waren altijd buiten, er waren nog geen computers en nauwelijks televisies. Wat betreft dat laatste, op woensdagmiddag was er een kinderprogramma op de enige televisiezender. Voor vijf cent konden we kijken in één van de kleine huisjes waar nu de Keereweer begint. We zaten dan met dertig kinderen of meer op de vloer samengepakt.

Oudere kinderen wachtten vaak op het paard en wagen van de familie Klapwijk, die op boerderij `Breedam` aan `t Haantje 11 woonde. Zij bezaten onder andere land waar nu het pad naar het Elsenburgerbos begint. Als de wagen kwam dan klom je erop, reed mee en hielp eventueel met het opdrijven van de koeien naar het begin van het weiland. Daar werden ze gemolken en daarna reed je mee terug, vaak tot aan de boerderij. Daar mochten we op de hooiberg en op de rest van het terrein spelen zonder dat daar iets van gezegd werd. Dat gold trouwens ook voor de boerderij Veelzicht van de burens, de familie van der Vaart, die ook gemakkelijk was. Ook hadden een aantal kinderen een al-of-niet zelfgemaakt bootje of een kano en `s zomers werd veel in het kanaal gezwommen. Er werd dan op langskomende boten geklommen zodat we een eind mee konden varen en dan weer een boot terugnamen.

Nu staan er woningen op ons speelveld. Het terrein erachter is voor veel kinderen te ver, ook al omdat ouders hen niet meer kunnen zien. Bovendien staat het voor een steeds groter wordend deel vol met bereklauwen. Er zijn sowieso veel minder kinderen en het spelen wordt grotendeels binnen gedaan, bijvoorbeeld op een spelcomputer. De boerderijen Breedam en Veelzicht staan nog steeds langs de Kerstanjewetering, maar hun weilanden zijn veranderd in bouwterreinen of deels verhuurd aan paardenhouders. Zwemmen in het kanaal gebeurt nog steeds, maar is door de vele plezierboten gevaarlijker geworden, hoewel het op een aak klimmen ook niet zonder risico was.'

Wilbert van Bijlert

Het Jaagpad en de kassen van het bedrijf van de familie van der Eijk, ± 1939

Wijn uit het Elsenburger bos - Een interview met Henk van Drimmelen

In de beginjaren van het eind jaren '70 geopende Elsenburgerbos lag op een van de heuvels een wijngaard. Hoewel een wijngaard in Nederland nog steeds bijzonder is, was het toen helemaal ongekend. Verschillende landelijke media, waaronder de Telegraaf en Trouw (zie hieronder) schreven erover. Een interview met de initiatiefnemer, die inmiddels de tachtig is gepasseerd, Henk van Drimmelen. Destijds was hij eigenaar van een wijnzaak aan de Rijswijkse Herenstraat.

Hoe bent u op het idee gekomen?

De gedachte aan een wijngaard ontstond door de toen populaire Beaujolais Primeur. De eerste drinkbare wijn van dat jaar. Het was traditie om als eerste de Beaujolais Primeur aan de burgemeester van je stad of dorp aan te bieden. Dan vroeg je iemand van het plaatselijke krantje om daarbij te zijn. Dit jaar gingen wij, mijn vrouw en ik en als elk jaar met Nan van der Velde verslaggeefster van Groot Rijswijk naar het stadhuis van Rijswijk en werden we deze keer door Locoburgemeester van der Burg ontvangen. Tijdens de gezellige conversatie ontstond het idee van een wijngaard in Rijswijk. Dit idee kreeg een behoorlijk staartje. In overleg met directeur Fer Hoonhout van de Plantsoenendienst zochten we in "Het Elsenburgerbos" de meest luwe en zonnigste plek uit.

De meest geschikte druivenstokken schafte ik aan via het Weinreben Veredlung Institut aan de Rheingau. Burgemeester Hans Grosheide plantte de eerste wijnstok en de winnaars van de opstellenwedstrijd voor de vijfde klassen van de Rijswijkse lagere scholen zetten de overige 39 stokken op hun plek. Omdat onze dochter in de vijfde klas van de lagere school zat, ben ik in alle vijfde klassen van de Rijswijkse lagere scholen iets over wijn en wijngaard gaan vertellen en mochten de

Wijngaard in Rijswijks stadslandschap

De kinderen van de lagere school zijn op excursie naar de wijngaard. De kinderen van de lagere school zijn op excursie naar de wijngaard. De kinderen van de lagere school zijn op excursie naar de wijngaard.

Trouw, 10 april 1975

leerlingen een opstel maken. De vijfde klas van de Godfried Bomansschool, waar onze dochter in zat, heb ik het lied "Planton la Vigne" geleerd. Dit liedje werd tijdens het planten gezongen. Dankzij de inzet van gemeentevoorlichter John Bieringa kregen we veel belangstelling van de pers. Ik heb thuis nog verslagen uit acht verschillende kranten. Ook de NCRV-radio en AVRO-televisie besteedden aandacht aan de opening en zelfs het weekblad Story schreef erover.

Is er ooit een fles wijn geproduceerd?

Nee. Er was een verbod om de planten te bespuiten en daardoor is het geen succes geworden. Er was op een gegeven moment één druif aan een plant. Ons idee was deze te testen. Toen wij daarvoor naar de wijngaard kwamen, bleek die druif weg te zijn. De gemeenteambtenaar die toezicht moest houden had de druif opgegeten. In de jaren daarna is de wijngaard verwilderd. Misschien staat er ergens nog het hek. Ik weet het niet, ik ben er lang niet geweest.

In 1977 'Elzenburger Top' wijn?

RIJSWIJK — De wijngaard die gelegen is op de zuidelijke helling van één van de puinheuvels van het Elzenburger bos in Rijswijk heeft een naam gekregen. De benaming werd gekozen uit een aantal van 99 inzendingen dat binnenkwam op de uitgeschreven naamgevingsprijsvraag. De winnaar werd mevrouw G. M. Nannenbergh-Van der Made die de naam 'Elzenburger Top' voor de wijngaard bedacht. De winnares gaat binnenkort met de juryleden

een dag op excursie naar de al enige jaren bestaande wijngaard in Maastricht. Hoe treurig de ranken op het ogenblik ook in de regen staan, insiders verwachten in 1977 de eerste 'Elzenburger Top' wijn te kunnen bottelen. 'Er worden nauwe contacten met de andere Hollandse wijngaard in Zuid-Limburg onderhouden over de behandeling die we moeten toepassen, maar het blijft natuurlijk afwachten geblazen of deze wijngaard

inderdaad haar vruchten zal afwerpen', verklaarde één der leden van de jury, die bestond uit een wijnhandelaar, de gemeentevoorlichter en het hoofd van de Rijswijkse plantsoenendienst.

De weersomstandigheden van de afgelopen zomer hebben zeker een positieve invloed op de wijngaard gehad, maar het gelukken van het project zal vooral afhangen van de hoeveelheid zon tijdens de laatste bloeiperiode van de druiven.

Trouw 20 november 1977

Hoe kwam U in de wijnhandel terecht?

‘Mijn vrouw en ik namen de zaak van mevrouw Van der Peet in de Herenstraat in Rijswijk over en door onze vinologenstudie en interesse hebben we hier een goedlopende wijnspeciaalzaak van gemaakt.’

Kent u de wijken Pasgeld en 't Haantje?

‘Vroeger woonde ik in Delft en fietste ik via het Jaagpad naar Rijswijk. Ik kwam veel aan het Jaagpad. Mijn tante Jo, zus van mijn moeder, was getrouwd met Leo van Zon, een van de eigenaren van stomerij Pasgeld aan het Jaagpad.. Ik was bevriend met mijn volle neef André, zoon van oom Leo. Ik kwam elke week wel twee keer met het pontje als oversteek op het Jaagpad spelen. Daardoor leerde ik de omgeving van de Drassige Driehoek goed kennen.’

Hoe kwam u aan de naam ‘Elsenburger Top’?

‘Dat is een leuk verhaal. Het was natuurlijk belangrijk dat de wijngaard een aansprekende naam zou krijgen. Hiervoor is een prijsvraag uitgeschreven door het weekblad ‘Groot Rijswijk’. De ingezonden naam ‘Elsenburger Top’ sprak direct aan. Met de winnares zijn we naar de Apostelhoeve, de bekende Nederlandse wijngaard in Limburg, gegaan. Oprichter Hugo Hulst ontving ons en leidde ons rond. Het was een geweldige dag die met een diner in Chateau Neercanne werd afgesloten.’

Wilbert van Bijlert

Gemeenteraadsverkiezingen

Op 16 maart 2022 vonden de gemeenteraadsverkiezingen plaats. Bewoners van Pasgeld konden in het buurthuis stemmen, bewoners van 't Haantje/Parkrijk in de net geopende Montessorischool. Opvallend was het opkomstpercentage, in Pasgeld was dat met 71% veel hoger dan het Rijswijks gemiddelde van 46%. In Parkrijk was het met 33% lager dan gemiddeld. De uitslag in buurthuis de Drassige Driehoek week sterk af van de totale uitslag: grote winnaar in Pasgeld was Groen Links, de verrassende nummer twee de PvdA. Samen behaalde zij in Pasgeld 55% van de stemmen. Beide partijen zijn tegen de gemeentelijke plannen voor de bebouwing in Pasgeld-Oost. De winnaar in Rijswijk, de lokale partij Beter voor Rijswijk (BVR) behaalde in Pasgeld slechts 4% van de stemmen. De top drie in Parkrijk bestond uit BVR, D66 en Groenlinks.

Lijst	1	2	3	4	5
Partij	BVR	GL	VVD	D66	WIJ.
Buurthuis De Drassige Driehoek					
aantal stemmen	17	151	22	32	60
percentage	4	37	5	8	15
Montessorischool Parkrijk					
aantal stemmen	66	58	48	66	51
percentage	18	16	13	18	14
Rijswijk					
aantal stemmen	3316	3031	2190	2514	2655
percentage	16	15	11	12	13
aantal zetels	5	5	3	4	4

6	7	8	9	10	11	totaal	opkomst
CDA	PvdA	RB	CU	Stoudt	PvG&R		
14	74	18	13	0	0	404	71%
3	18	4	3	0	0		
19	15	42	6	0	2	374	33%
5	4	11	2	0	1		
1153	1450	2786	723	60	647	20650	46%
6	7	13	4	0	3		
2	2	4	1	0	1		

VAN OOSTEROM & VERHAGEN

Willemstraat 27
2282 GB Rijswijk

t (070) 399 50 01
e assu@ovmak.nl

www.ov-verzekeringen.nl

VAN OOSTEROM & VERHAGEN

Willemstraat 27
2282 GB Rijswijk

t (070) 399 50 01
e assu@ovmak.nl

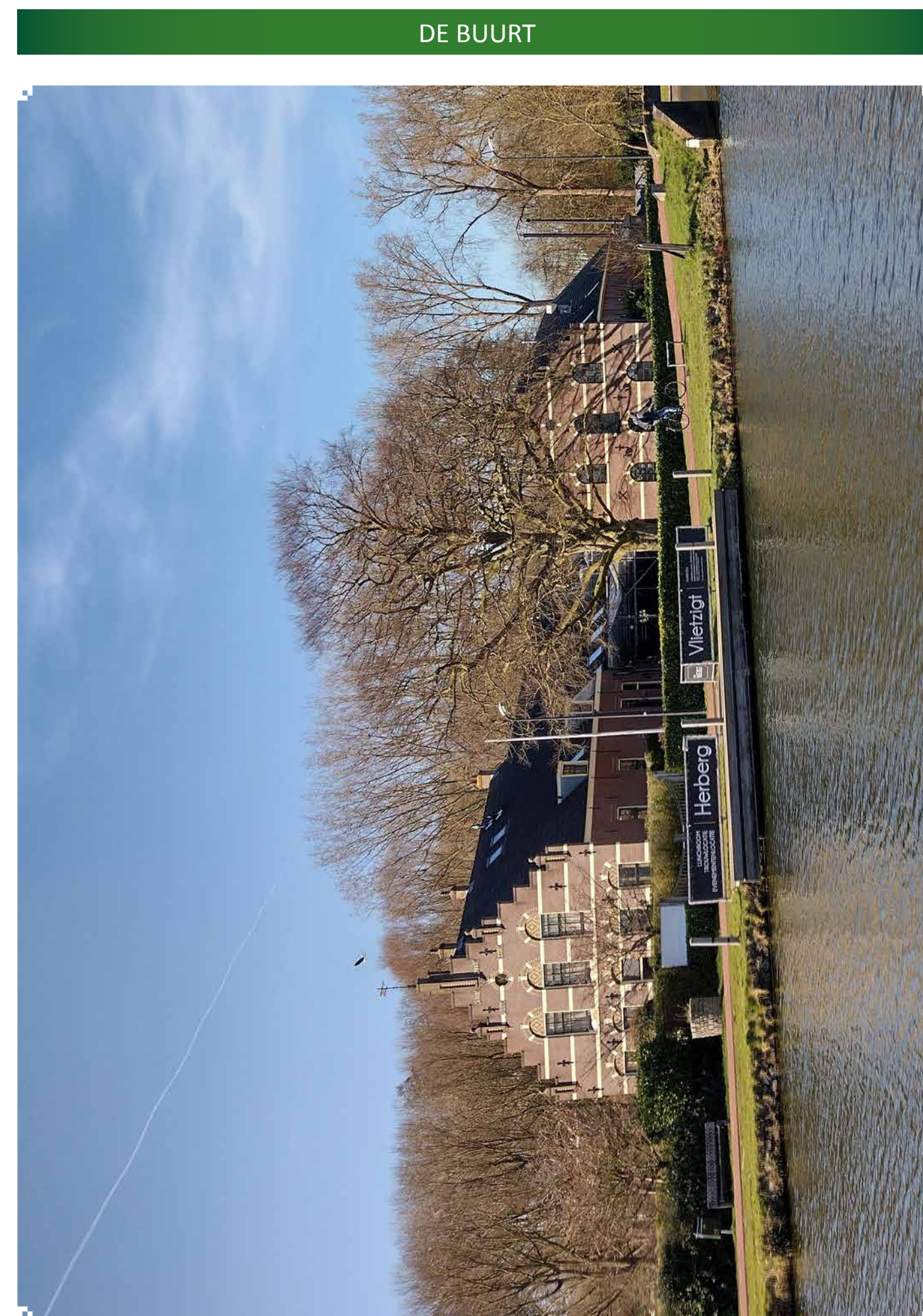
www.ov-verzekeringen.nl

muzieklab
vioolles
samenspel

www.vioollespraktijk.nl

Imme Tonkes

Boerderij Vlietzicht en het gemaal, februari 2022

Logeergelegenheid aan het Jaagpad

Beste buurtbewoners,

Vindt u het ook zo gezellig als familie/en of vrienden op bezoek komen? En vindt u het nog gezelliger als zij blijven slapen maar er om wat voor reden dan ook geen gelegenheid voor is! Dan hebben wij voor u de oplossing in de vorm van een comfortabele logeergelegenheid.

Loopt u eens langs of neem met ons contact op, wij kunnen u misschien wel helpen.

Met vriendelijke groet,

Claire Heijbers,

Jaagpad 51, 2288CG Rijswijk, Tel: 0641211420,
claireheybers@hotmail.com

Nieuws juni 2021 – april 2022

Op basis van de Groot Rijswijk, Rijswijks Dagblad en www.rijswijkbuiten.nl

26 Juni: Dag van Pasgeld. Ongeveer 60 mensen deden mee met een wandeling door Pasgeld. Tijdens de korte voetocht werd op tussenstops uitleg gegeven over behoud van natuur en over wonen in dit gebied. De wandeling was een initiatief van de gemeente Rijswijk en onderdeel van het participatietraject voor Pasgeld.

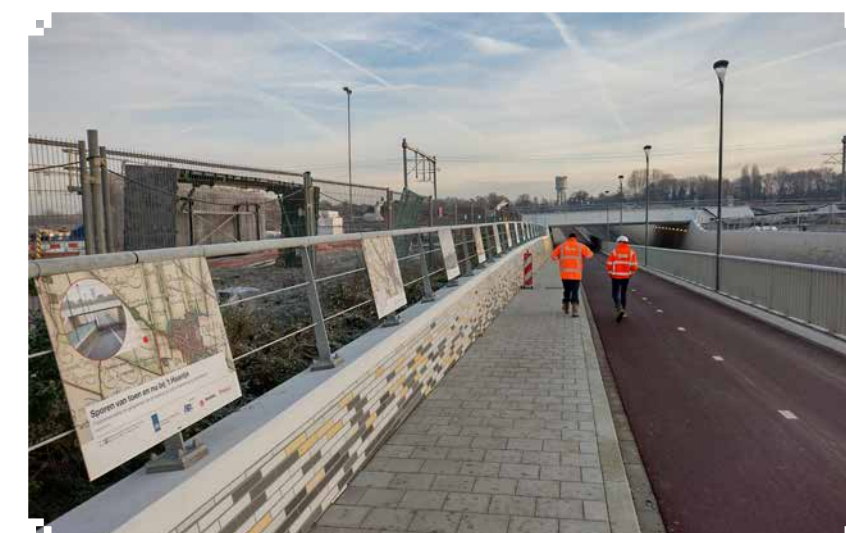

30 juli: Openstelling spooronderdoorgang RijswijkBuiten. Hierdoor is er weer een verbinding tussen Pasgeld, Parkrijk en omgeving. Sinds de sluiting van overweg 't Haantje op 14 april 2021 was dat niet meer mogelijk en moest via Delft worden omgereden.

Werkzaamheden Laan van 't Haantje, juli 2021

27 september: Officiële opening van de nieuwe spooronderdoorgang RijswijkBuiten. Ter gelegenheid van de opening werd in de onderdoorgang een fototentoonstelling onthuld over de historie van (het spoor langs) 't Haantje en de ontwikkeling van nieuwbouwwijk RijswijkBuiten. De tentoonstelling is vanaf het voetpad in de spooronderdoorgang te bezichtigen.

5 oktober: Officiële opening van Montessorischool Parkrijk aan de Parelmoervlinderlaan.

7 oktober: Herdenking van de aanslag bij overweg 't Haantje. De 93 jarige Wout Tersmette, destijds ooggetuige, houdt een toespraak.

12 okt: De gemeenteraad neemt een besluit over bebouwing in Pasgeld-Oost.

In plaats van de geplande 200 woningen, zullen er 110 worden gebouwd.

De verbouwing van boerderij Ebenhaezer aan de Delftweg, oktober 2022

In de buurt hangen vlaggen om steun te betuigen aan Plan Pasgeld, maart 2022

31 dec: Meer dan 800 oliebolletjes verkocht vanuit het buurthuis.

16 maart Gemeenteraatsverkiezingen. Groenlinks is de grootste partij in Pasgeld, in Parkrijk winnen Beter voor Rijswijk en D66.

24 maart Uitreiking van het boek 'De geschiedenis van Pasgeld en 't Haantje' van Wilbert van Bijlert aan wethouder Johanna Besteman (cultuur).

Indrukwekkende herdenking aanslag 't Haantje

Wout Tersmette houdt zijn toespraak (Foto: Wilbert van Bijlert)

Op 7 oktober 1944 werden bij overweg 't Haantje tien verzetsstrijders door Duitse soldaten gefusilleerd. De executie was een vergelding voor een aanslag op het spoor die de dag daarvoor had plaatsgevonden. Een van de ooggetuigen was Wout Tersmette, destijds een middelbare scholier die aan het Jaagpad woonde. Hij is inmiddels de negentigjarige leeftijd gepasseerd en woont in Noord Brabant. Tijdens de jaarlijkse herdenking, waar meer dan vijftig buurtbewoners aanwezig waren, hield hij onderstaande toespraak.

"Het was 7 oktober zaterdag, namiddag, een mooie stille herfst dag, dat mijn zus, 18 jaar en ik net 16 jaar uit Sion kwamen. Wij hadden groenten gehaald, rode en witte kool bij tuinder van der Ende. Wij vervoerden dat in een jute zak die zo zwaar was dat we hem over de grond moesten slepen. Toen we bij de spoorwegovergang kwamen: "HALT! Grune politie!" Twee mannen met geweren hielden ons tegen. Wij hoorden de schoten, tweemaal een salvo en daarna moesten wij erheen lopen. Tegen de verticale spoorwegbielzen lagen tien man, sommigen voorover, anderen achterover, sommigen met bloed..... het was een afschuwelijk gezicht.

Wij renden huilend en gillend naar huis en riepen tegen alle mensen die we tegenkwamen “De rotmoffen hebben mensen vermoord bij de spoorlijn.”

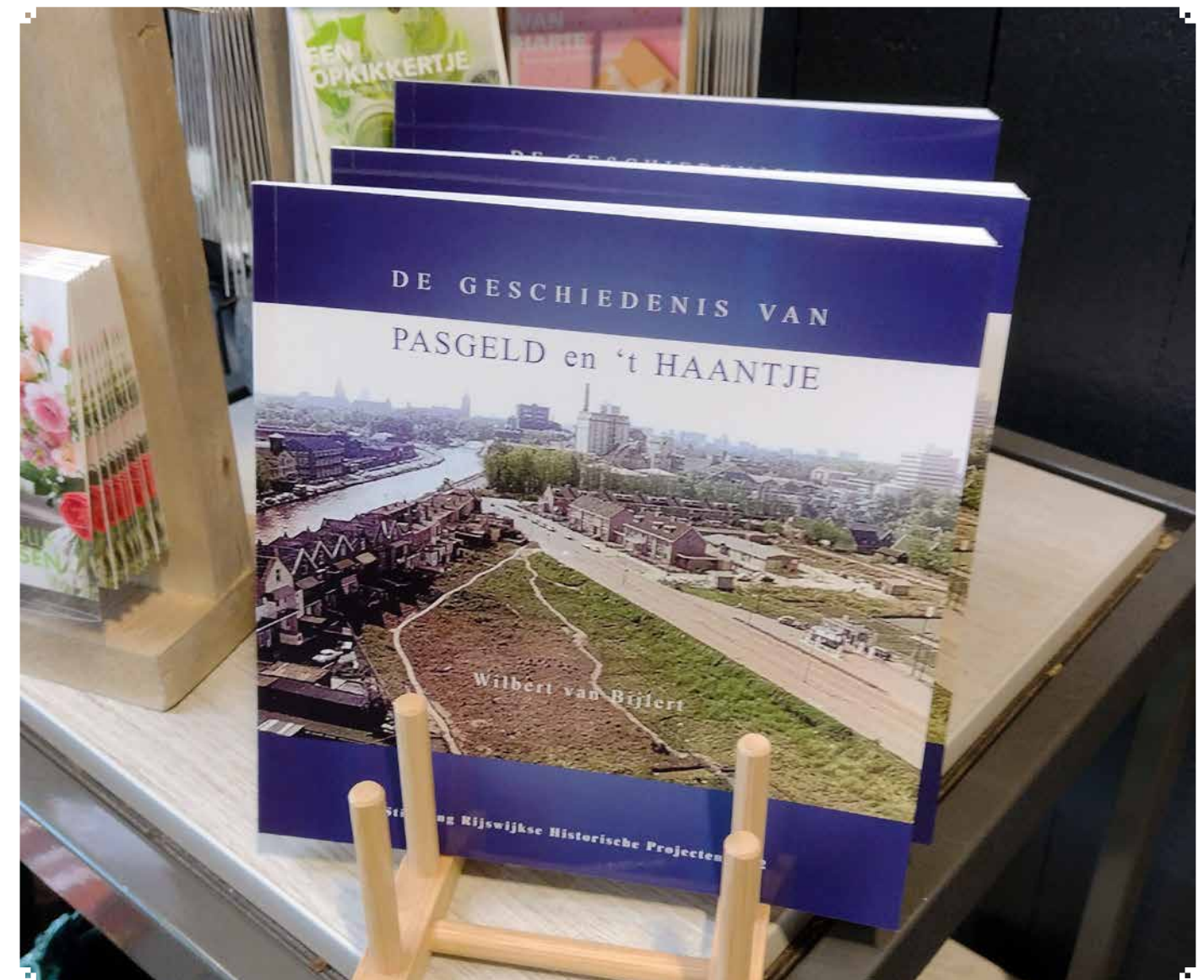
De oorzaak van de ramp is u bekend. Een stukje van de spoorlijn was de dag ervoor opgeblazen en dit was de wraak van de Duitsers. Dolle dinsdag was net achter de rug en de hongerwinter moest nog komen. Wij haatten de Duitsers en al wat Duits was. Je was goed of je was fout, een tussenweg was er niet. Het gezegde ‘de beste mof is een dooie mof’, oftewel de beste Duitser is een dooie Duitser’ ... dit gezegde spreekt voor zichzelf.

Nu zeventig jaar later is het beeld gekanteld. De haat tegen Duitsland is althans bij mij overgegaan toch tot bewondering, voor hoe als Duitsland is geworden en opgenomen in de Europese gemeenschap. De waanzin van Hitler is uiteindelijk ten goede gekeerd. En misschien zijn deze mensen, waarvan ik nu pas de achtergronden heb gehoord, niet voor niets gevallen. En wat de Europese gemeenschap betreft; laten we niet vergeten dat wij dankzij haar al 77 jaar vrede, vrijheid en welvaart kennen. In een Europa dat sedert de Romeinen altijd oorlogen gekend heeft.

De herdenking is terug te zien op rijswijk.tv/video-indrukwekkende-herdenking-vergelding-7-oktober-1944

Uitreiking eerste boek over historie Pasgeld en 't Haantje

Historische buitenplaatsen, kassen en tuinderijen bepaalden door de eeuwen heen het landschap in Pasgeld en 't Haantje. Het gebied kent een rijke geschiedenis dat is verwoord en verbeeld in het boek ‘De geschiedenis van Pasgeld en 't Haantje’. Onder toeziend oog van ruim 50 belangstellenden reikte de schrijver, Wilbert van Bijlert op donderdag 24 maart 2022 in informatiecentrum RijswijkBuiten het eerste exemplaar van het boek uit aan wethouder Johanna Besteman (cultuur).

Wethouder Besteman (cultuur): ‘Het boek vertelt het verhaal van ons verleden. Het is belangrijk om regelmatig stil te staan bij de cultuurhistorische rijkdom van Rijswijk en het beleefbaar te houden. De uitgave van dit boek levert daaraan een prachtige bijdrage’.

GroenRIJK

't Haantje

BIJ GROENRIJK
'T HAANTJE
VIND JE ALLES
VOOR BINNEN
EN BUITEN.

Alles voor tuin,
terras en
balkon, woon-
accessoires
voor binnen
en buiten,
bloem-
sierkunst,
kamerplanten
en dieren.

GroenRijk 't Haantje • Laan van 't Haantje 22 • Rijswijk • 015-2126359 • groenrijkrijswijk.nl

BOEKHANDEL
DE OMSLAG

**BOEKHANDEL
DE OMSLAG
ALTIJD
HAANTJE
DE VOORSTE**

*wijnhaven 16
hoek boeterbrug*

DELFT 2611 CR

DE BUURT

Jan Brugman, projectdirecteur RijswijkBuiten, had voor de aanwezigen twee nieuwtjes. Er komt, een wandelpad tussen de Laan van t Haantje en het oorlogsmonument aan `t Haantje. Hierdoor zal het monument beter bereikbaar zijn voor bewoners van Parkrijk. Ook zullen binnenkort informatieborden bij historische plaatsen in Pasgeld en Parkrijk worden geplaatst.

Het boek 'De geschiedenis van Pasgeld en 't Haantje' is in samenwerking met de Historische Vereniging Rijswijk en Stichting Rijswijkse Historische Projecten tot stand gekomen.

Het is mede mogelijk gemaakt door programmabureau RijswijkBuiten van de gemeente Rijswijk. Het boek kost € 7,50 en is te koop bij Tuincentrum GroenRijk 't Haantje, aan de Laan van 't Haantje 22 en boekhandel De Omslag, Wijnhaven 16 in Delft.

Geef het stokje door

In Pasgeld en 't Haantje, tussen de Vliet en Prinses Beatrixlaan staan honderden huizen. Waarom hebben buurtbewoners ervoor gekozen hier te komen wonen? Wat maakt de buurt aantrekkelijk, en wat zou verbeterd kunnen worden. In deze rubriek stelt een buurtbewoner zich voor en vertelt wat hij/zij van de buurt vindt. Aan het einde geeft hij/zij het stokje over aan iemand anders uit de wijk.

In het buurtblad van juni 2021 kwam Jo Ann Karna aan het woord. Zij woont sinds een aantal jaar in een nieuwbouwwoning in de buurt van de Prinses Beatrixlaan. Zij gaf het stokje door aan Marinka Koornneef.

Marinka woonde tot enkele jaren geleden aan de overkant van het spoor, aan de van Hardenbroeklaan. De vraag die volgens Jo-Ann zeker aan Marinka gesteld moest worden is: wat is jouw mooiste herinnering aan de buurt waar je eerst woonde?

Wat is jouw mooiste herinnering aan de buurt waar je eerst woonde?

'Alles, alleen maar mooie momenten beleefd. Als ik aan anderen vertel waarom het zo bijzonder is zeg ik altijd: het is net een klein dorpje tussen Rijswijk en Delft in. En dan heb ik het over wonen in de van Hardenbroeklaan. Verhuizen naar een groter huis dat geschikt zou zijn voor onze gehandicapte zoon dreigde dan ook wel een grote impact voor ons te hebben. Maar toen we onze nieuwe woning uiteindelijk in Parkrijk, Rijswijk-Buiten vonden, bleek dat gelukkig reuze mee te vallen. Ik zie nog steeds elke dag de watertoren. Ik ben eigenlijk nog steeds een beetje thuis-in-Pasgeld al woon

La plus petite ville du monde

Lente of zomer in de Ardennen? Natuurlijk!!

Dat kan! Op minder dan 3 uur rijden voor een week, weekend of midweek te huur voor cultuur-, natuur- en sportliefhebbers: Vakantiehuis voor 5 - 6 personen in een prachtig deel van de Ardennen. Vlakbij Durbuy, het zeer romantische kleinste stadje van België, waar het leuk is om rond te kijken en waar je heerlijk kunt eten. Er zijn uitgebreide mogelijkheden voor wandelen, fietsen, golfen en kanoën. Het huis is volledig ingericht: verwarming, prima bedden, tv, radio, cd-speler, dvd, magnetron, koelkast en veel boeken en tijdschriften. Huurprijs vanaf 49 euro per nacht, met een minimum van drie nachten. Voor verdere informatie: Kees Duijvestein, Telefoonnr. 06 26 17 06 06 duijvestein@gmail.com

Praktijk voor speltherapie

Jaagpad 142

015 - 7850605

mvdkramer@speltherapierijswijk.nl

Vanaf augustus 2011 werk ik als speltherapeut nu ook aan huis. Speltherapie is een hulpmiddel om kinderen, van 4 tot 12 jaar, individueel te helpen met sociaal-emotionele problemen en/of ontwikkelingsproblemen en/of gedragsproblemen.

Het spel geeft de mogelijkheid aan kinderen om opgedane ervaringen uit te spelen, spanning te ontladen, belemmeringen te verwerken en zichzelf en zijn situatie op een andere manier te beleven. Spel is een communicatiemiddel van een kind, daarnaast is er in de therapie ruimte voor creativiteit en gesprek. Wilt u een keer kennis maken, dan bent u van harte welkom.

Meer informatie vindt u op de website: www.speltherapierijswijk.nl

Marike van der Kramer - de Vries

Bent u op zoek naar een goede schilder?
AMJ Schilderwerken heeft alles in huis
om aan uw wensen te voldoen.

AMJ Schilderwerken schildert uw
woning, bedrijfsruimte, VvE's
monumentaal pand of wat u maar wilt.

Samen met u bespreken wij wat er
gedaan moet worden en wanneer het
klaar moet zijn. Ik ben pas tevreden als
u tevreden bent.

- Schilderwerk binnen & buiten
- Klein onderhoud: houtrot
- Behangen alle soorten
- Vloer coaten

www.amj-schilderwerken.nl

info@amj-schilderwerken.nl

Ab Memisev 06-10733402

DE BUURT

ik dan in het nieuwe gedeelte. Wonen in Parkrijk is echt anders dan in het bestaande gedeelte, maar het is zo vertrouwd om nog in de buurt te zijn. Dat de uitstraling van het oude, bestaande gedeelte maar behouden mag blijven en dat wat erbij komt goed mag passen in het geheel!’

Wanneer ben je in onze buurt komen wonen en waarom heb je voor de buurt gekozen?

‘Raymond, nu mijn man, en ik wilden graag samenwonen, ik woonde in Delft en hij in Rijswijk. Zijn woorden waren: ik ga nooit uit Rijswijk weg. Toen een Funda-verslaafde vriendin mij wees op het huis aan de van Hardenbroeklaan was dit voor mij de perfecte oplossing. Voor mij een mooie plek om langzaam aan Rijswijk te wennen.’

Wat vind je de leuke punten van onze buurt?

‘De kindvriendelijkheid. Zo heerlijk dat mijn oudste zoon het echte buitenspelen nog heeft meegekregen! Er waren toen weinig leeftijdsgenootjes, maar die er waren hebben geweldige avonturen meegekregen. De speeltuin, het veld, de kinderboerderij vormen wel het hart van de wijk. In Parkrijk is dat nog niet maar met de nieuw geopende alternatieve weg voor ‘t Haantje wordt het nu ook centraler voor Parkrijk. Daarnaast natuurlijk de unieke ligging aan de Vliet en het Elsenburgerbos.’

En wat zijn de mindere punten, wat zou beter kunnen?

‘Het grote verschil tussen de oorspronkelijke wijk en het nieuwbouwgedeelte. Het nieuwbouw gedeelte is gewoon anders en het heeft een ander gevoel.’

Wat is je beste herinnering aan iets dat je hebt meegemaakt in de buurt en waarom?

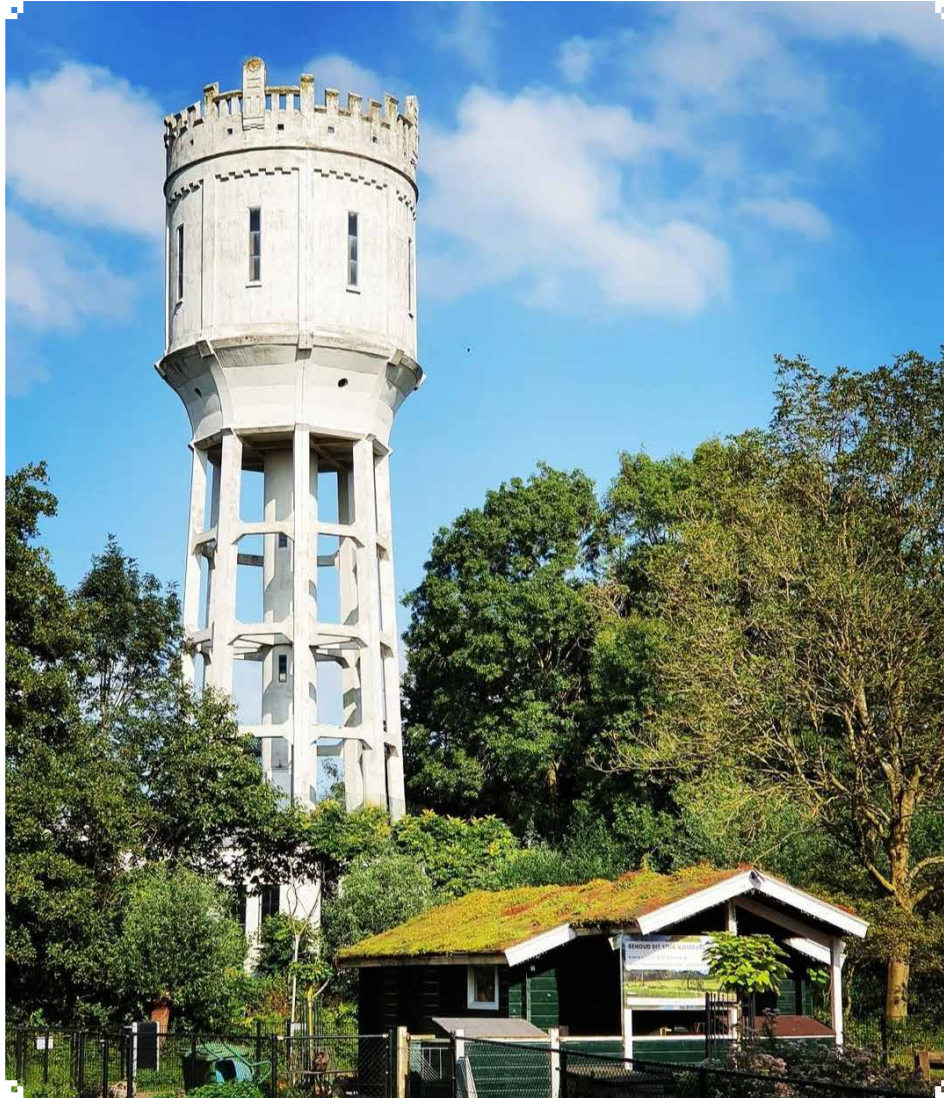
‘Pffff, het zijn er zo veel, maar het meest bijzondere vind ik toch wel dat gedurende de jaren dat wij er met onze jongste zoon woonden, er niet één iemand geklaagd heeft. En dat terwijl onze zoon de eerste 3 jaar een ernstige huilbaby was; hij huilde meer dan 5 uur per nacht. Echt hoor, nog steeds tranen in mijn ogen als ik daaraan terugdenk.’

Aan wie geef je het stokje door en welke vraag moeten we hem/haar zeker stellen?

‘Roos en Sjaak, onze oude burens van een portiek verder. Sinds kort hebben zij ons oude appartement gekocht. Zo bijzonder dat juist zij hier nu wonen. Ik ben zo benieuwd naar hun antwoorden op alle vragen en een goede reden om binnenkort eens af te spreken.’

Kinderboerderij

Sinds de nieuwe weg er is, is het uitzicht vanaf de kinderboerderij drastisch veranderd. Het is er niet mooier op geworden helaas, het landelijke is er wel vanaf. En dat niet alleen, we denken dat al dat licht van de lantaarns en de koplampen van de auto's voor de dieren erg onrustig en vervelend is. Daarom zijn we begonnen met wat beplanting langs de sloot te zetten. De planten zijn helaas nog klein, maar de gemeente heeft toegezegd ook nog wat grotere beplanting te plaatsen. We hopen dat het snel een mooie groene haag wordt.

Verder hebben we laatste tijd regelmatig overlast gehad van jongeren die over het hek klimmen en de dieren opjagen. Er is zelfs vuurwerk in de kinderboerderij en in de wei aangetroffen. De dieren zijn toen ook erg van slag geweest. De politie is hiervan op de hoogte en rijdt nu wat vaker door het parkje. Het is fijn dat iedereen aan het Jaagpad begaan is met de dieren, deze personen hierop aanspreken en ons of de politie inlichten zodat er snel gereageerd kan worden. We hopen dat als deze jongeren door hebben dat dit gedrag niet ongezien en ongestraft blijft, dat het wangedrag stopt.

Gelukkig gaat het verder goed met alle dieren. In de toekomst krijgen we een informatiebord waar je weetjes en nieuwtjes over de kinderboerderij kunt lezen. Volg ons op instagram en facebook. Een website is in de maak (we krijgen hiervoor les van de kinderen). Dank aan iedereen die oude apparaten bij ons inlevert voor de Wecyle-actie.

Blijf dit vooral doen, je steunt ons hiermee enorm. Voor degenen die de namen van onze boerderijdieren nog niet kennen: hieronder vind je een leuk gedicht dat Dani maakte.

Marijke, Caroline en Anne

WIE-IS-WIE OP DE BOERDERIE (DANI)

Welkom bij onze kinderboerderij
 Hier kun je echt meer kwijt dan alleen je ei
 Kom binnen en ontmoet als eerst
 Het dier dat over alle andere heerst
 Ja, je ziet het goed, het is de enige echte Geer
 Hij knort je toe en begroet je als een echte heer
 Maar, alleen als je eten hebt, hij kan eten als een beer
 Hij is dan ook aan de pappige kant, is body positief en
 voelt zich licht als een veer
 Loop een stukje verder en je ziet zijn broer, de lieve
 Goor
 Comfortabel in de modder, ja dat zit wel snor

Op zijn rug zit een chikkie
 We hebben er al zoveel dus de naam weet ik nie
 Spring het hek over en voel iets hards rammen
 tegen je knie
 Dat is het schaap Snoepie
 Hij staat bekend om zijn agressiviteit
 In tegenstelling tot Blacky, de lieve geit
 Die staat bekend om zijn viezigheid
 Hé, daar loopt Stuntel voorbij
 Het rasta konijn, wild en blij
 En dit was het voorstelrondje van de kinderboerderij!

Bericht van Werkgroep Pasgeld *Landschapspark Pasgeld*

Beste bewoners van Pasgeld en Rijswijk-Zuid,
We mogen er trots op zijn dat het ons, samen met jullie(!), gelukt is dat niet héél Pasgeld zal worden volgebouwd, zoals in eerste instantie het voorstel luidde van de projectontwikkelaars en gemeente in het document “Pasgeld Connects”. Zo is het historisch en ecologisch belangrijke Slagenlandschap definitief gered en is het aantal woningen dat geprojecteerd stond om in Pasgeld-Oost gebouwd te worden, gehalveerd.

Maar ondanks dit mooie resultaat kunnen we niet achteroverleunen. De gemeente wil nog steeds 1000 woningen bouwen in Pasgeld West en 100-110 woningen in Pasgeld Oost. Bouwen met een ongelooflijke dichtheid die een ongekennde aanslag op de natuur met zich brengt. De dieren die er nu leven kunnen geen kant op en de eerste hazen (op de rode lijst van bedreigde diersoorten in Nederland) zijn al doodgereden op de Laan van 't Haantje. Mobiliteit (en parkeren) wordt sowieso een gigantisch probleem en de druk op Pasgeld wordt, mede door de duizenden nieuwe woningen in de directe omgeving, enorm. De rust in Pasgeld zal verdwijnen en lucht- en geluidhinder nemen toe. Een héél groot probleem zal de toekomstige wateroverlast worden. Verdere verstening van Pasgeld, het laagste punt van Rijswijk(!), in combinatie van klimaatverandering is daarvan de oorzaak.

Gemeente en projectontwikkelaars sluiten hiervoor de ogen en geven de winst op korte termijn (de gemeente alleen al verdient meer dan 100.000 euro per woning!) voorrang op de enorme kosten die op de middellange termijn zijn te verwachten om de schade te herstellen en de problemen op te lossen.

Kijk maar eens om u heen en u ziet nu al wat we bedoelen.

De werkgroep zal zich in blijven zetten voor een groen en leefbaar Pasgeld, voor álle huidige en de vele toekomstige bewoners van Rijswijk die gebruik maken van dit unieke gebied. Dit doet zij door nóg nadrukkelijker dan voorheen Landschapspark Pasgeld als daadwerkelijk toekomstvaste invulling van Pasgeld naar voren te schuiven. In het ontwerp van Landschapspark Pasgeld is nog steeds ruimte voor woningen in Pasgeld West, maar wel minder, beter ingepast en slechts op het gedeelte waar vroeger kassen hebben gestaan. Hierdoor is het mogelijk om Pasgeld Oost, het Slagenlandschap, het authentieke weiland van Pasgeld West, TNO-terrein, het Wilhelminapark en het Elsenburgerbos gezamenlijk om te vormen tot één aaneensluitende groene corridor, die ruimte biedt aan biodiversiteit, water en recreatie, die de historische waarden respecteert en de gevolgen van de klimaatverandering aan kan. Een noodzakelijke invulling waar iedere Rijswijker, nu en in de toekomst, recht op heeft.

Meer informatie over de Werkgroep en over Landschapspark Pasgeld kunt u terugvinden op www.pasgeldnatuurlijk.com en <https://delfland.knnv.nl>, of bij één van de actieve leden.

Werkgroep Pasgeld

HOUD PASGELD OPEN EN GROEN / SAMEN VOOR LANDSCHAPSPARK PASGELD

door Wilbert van Bijlert, met dank aan Kees Duijvestein

In de jaren '60 en '70 veranderde de relatie tussen burgers en het bestuur. Burgers werden mondiger en namen niet ieder besluit van de overheid voor lief. Vanuit gemeentebesturen werden nieuwe vormen bedacht om de wensen van burgers te kanaliseren. Dit leidde in 1973 tot de oprichting van de Contactgroep Rijswijk-Zuid. Een paar jaar eerder startten een aantal bewoners van het Jaagpad een aantal initiatieven om hun leefomgeving te verbeteren. Zij sloten zich aan bij de contactgroep Rijswijk-Zuid. Vanuit de acties rond het 'drassige driehoekje' ontstonden de nu nog bestaande buurtvereniging De Drassige Driehoek en de volkstuinvereniging de Volle Grond. Om een beeld van de afgelopen 50 jaar te geven vindt u hieronder een artikel over de Contactgroep Rijswijk Zuid, het burgerinitiatief rond het 'drassige driehoekje' en bijdragen van enkele voormalige bestuursleden van het CRZ: Kees Duijvestein, Piet Dekker en Peter Witteman.

Bijna 50 jaar Contactgroep Rijswijk-Zuid

Voor het gemeentebestuur waren de buurtschappen aan de zuidkant van Rijswijk vaak een witte vlek. Het aantal inwoners was gering en de meeste bestuurders en gemeenteraadsleden woonden aan de noordzijde van de gemeente. De afstand speelde daarbij een belangrijke rol, het oude centrum van Rijswijk ligt op meer dan 4 kilometer van Pasgeld of Sion.

Begin jaren '70 wilde het gemeentebestuur een beter zicht hebben in de wensen van de bewoners van Sion, 't Haantje, Pasgeld en de Delftweg. Zij nam daarom het initiatief tot de oprichting van de Contactgroep Rijswijk-Zuid (CRZ). In eerste instantie liepen de lijnen vooral via het raadslid Van der Eijk van de CHU, een van

Boerderij Veelzicht, 't Haantje 14, 1986

de voorlopers van het CDA. Vooral tuinders uit 't Haantje en Sion, die van oudsher op christendemocratische partijen stemden, namen deel aan de contactgroep. De eerste voorzitter was een tuinder uit Sion, Alex Eijgenraam. De groep werd later uitgebreid met een aantal bewoners van het Jaagpad, die zich inzetten voor de verbetering van hun leefomgeving, en enkele bewoners van de Delftweg. Vanuit het Jaagpad waren onder andere Kees Duijvestein en Ed Toetenel vanaf de beginjaren actief, vanuit de Delftweg werd het echtpaar Hofmeijer de stuwende kracht.

In de loop van de jaren '70 kreeg iedere wijk binnen de CRZ een afdeling met eigen vertegenwoordigers. De eerste wijk bestond uit Sion en 't Haantje tot de spoorweg, de tweede uit het Jaagpad, de van Hardenbroeklaan, de Lange Kleiweg en 't Haantje tot aan het spoor. De derde wijk bestond uit de Delftweg met de achterliggende straten.

Ook kwamen er verschillende thematische werkgroepen, zoals verkeer, milieu en communicatie. Om de bewoners te informeren werd een blad opgericht dat huis aan huis verspreid werd. In de jaren '80 heette het blad de RZ-berichten en dat kwam

enkele malen per jaar uit. In het blad konden bewoners lezen over bouwplannen, wegafzettingen en overleggen met wethouders en de gemeenteraad. In de jaren '90 ging het blad samen met dat van de buurtvereniging, buurtblad De Drassige Driehoek. Uit de buurtbladen van de jaren '80 en '90 en enkele artikelen uit dagbladen valt op te maken voor welke onderwerpen de CRZ zich inzette. Terugkerende thema's waren het openbaar vervoer, bouwplannen en, vanwege de ligging tussen de TNO-laboratoria en de Gist Brocades fabrieken, veiligheid en milieu.

Woningen Pasgeldlaan (voor), van Hardenbroeklaan (links) en Jaagpad (rechts), jaren '70

In 1975 diende de CRZ een bezwaarschrift in tegen het bestemmingsplan Rijswijk Zuid. Hierin was een jachthaven opgenomen die ter hoogte van het slagenlandschap, ten zuiden van boerderij Vlietzig, gegraven zou worden. De werkgroep Woonomgeving van de CRZ was hiertegen vanwege de overlast die het verkeer naar de jachthaven met zich mee zou brengen. In 1977 ging de toenmalige veerman van de pont, Joop Theunissen ('Oom Theun') met pensioen. Hij was bereid ook na zijn pensioen veerman te blijven, maar dan wel op voorwaarde dat er een motor aan de pont zou komen. Twintig jaar lang had hij op werkdagen van zeven uur 's ochtend tot zes uur 's avonds geroeid en dat werd hem te gortig. De CRZ maakte zich hard voor de aanschaf van een gemotoriseerde veerpont. In 1981 kwam deze er eindelijk; zij kreeg de naam 'Keereweer'. In datzelfde jaar streed de CRZ samen met onder andere de PvdA en PPR tegen DNA onderzoek bij TNO.

Tijdens het jaarlijkse overleg met een wethouder werd in 1980 besloten dat de CRZ een enquête onder de bewoners van Rijswijk Zuid zou houden om een beter beeld te krijgen van de problemen en wensen van bewoners. Er werden 435 formulieren uitgedeeld waarvan 72% ingevuld werd geretourneerd. Aan het Jaagpad was het percentage zelfs 83%.

Tuincentrum 't Haantje, 1986

De top 3 van wensen van bewoners van het Jaagpad en 't Haantje tot de spoorweg waren:

1. Opneming telefoonnummers in de Delftse telefoongids;
2. Kabeltelevisie tegen dezelfde voorwaarden als elders in Rijswijk;
3. Weren van bromfietsen nabij het Elsenburgerbos.

Voor bewoners van 't Haantje ten westen van de spoorweg en Sion was de top 3 als volgt:

1. Invoering snelheidsbeperking op 't Haantje tot 50 km;
2. Kabeltelevisie tegen dezelfde voorwaarden als elders in Rijswijk;
3. Invoering bestemmingsverkeer in Sion (tegen sluipverkeer).

De uitslag bracht twee zaken aan het licht die vaker terugkomen: de oriëntatie op Delft en het idee achtergesteld te zijn ten opzichte van het centrum van Rijswijk.

't Haantje, december 2021 (Wilbert van Bijlert)

Vanaf het einde van de jaren '80 werd het lastiger actieve leden te vinden. Het werk kwam steeds meer bij enkele mensen te liggen, waaronder toenmalig voorzitter Leo Houdijk. De CRZ bemoeide zich met de plannen voor de buslijn tussen Delft en Rijswijk. Ook had zij eind jaren '90 contact met de gemeente over de bouwplannen achter de van Hardenbroeklaan. Zeker als er in de buurt ongenoegen was met het gemeentelijk beleid bleek de CRZ wel een goed vehikel om een krachtig geluid te laten horen. In 2011 zette een aantal buurtbewoners zich onder de vlag van de CRZ in voor het behoud van de veerpont. Toen in 2019 de gemeente haar nieuwe plannen ontvouwde over de bouw van 200 woningen op het gebied achter de van Hardenbroeklaan riep dit een tegenreactie vanuit de buurt op. Onder de noemer Werkgroep Pasgeld van de CRZ werd ingezet op overleg met de gemeente en later op het tegengaan van bebouwing in het gebied. Dit leidde in 2021 tot een participatietraject Schetsboek Pasgeld waarna het gemeentebestuur in september 2021 met een gewijzigd plan kwam met 110 woningen en meer groen. Op 12 oktober 2021 ging de gemeenteraad akkoord met dit plan.

Na bijna 50 jaar bestaat de CRZ nog steeds. Sinds kort is er een nieuw bestuur, hopelijk gaat het net zo voortvarend te werk als zijn voorgangers.

Buurtinitiatieven rond de Drassige Driehoek

Het 'drassige driehoekje', uitzicht vanuit de watertoren, ongeveer 1970

Aan het eind van de jaren '60 was het gebied tussen Jaagpad, de Lange Kleiweg en de watertoren een zompig, braakliggend terrein. Bewoners uit Delft die op weg waren naar de vuilstortplaats ter hoogte van het huidige Elsenburgerbos gooiden er soms hun grofvuil op. De sloot die destijds achter de huizen aan het Jaagpad lag, was vervuild. De gemeente besloot de sloot te dempen en plaatste in augustus 1970 achter de huizen een 2 meter hoog hek met prikkeldraad aan de achterzijde van de woningen Jaagpad 149 tot en met 186.

Begin 1971 vroegen een aantal buurtgenoten aan de gemeente toestemming om het braakliggende terrein, dat zij 'het drassige driehoekje' noemden, zelf te mogen opknappen. Het antwoord was negatief. Toen ook nog eens bleek dat het plan van de gemeente om er een opslagterrein van gemeentewerken (afdeling GG & EB) van te maken in strijd was met het bestemmingsplan, besloot een aantal buurbewoners tot actie over te gaan. Zij richtten een buurtwerkgroep op en riepen via een brief buurtgenoten op mee te werken. De werkgroep richtte zich niet alleen op de

ontwikkeling van 'het drassige driehoekje', maar op meer wensen die in de buurt leefden. Zo wilde zij een verbetering van de slechte bestrating van het Jaagpad, een openbare telefooncel en een betere kinderspeelgelegenheid. Het sloot aan bij het gevoel van een aantal bewoners dat het Jaagpad een vergeten uithoek van de gemeente was. Tekenend was dat gemeenteberichten via 'Groot Rijswijk' en 'de Rijswijkse Courant' werden verspreid, maar dat deze bladen niet aan het Jaagpad werden bezorgd. De 'Delftse Post' daarentegen wel, zodat gevraagd werd of de Rijswijkse berichten ook in dit blad konden worden opgenomen. Na een gesprek met wethouder van Burgh in april 1971 bleek de gemeente bereid te zijn planten ter beschikking te stellen om het terrein te vergroenen. Buurtbewoners plaatsten vervolgens 300 heesters en tientallen berken, esdoorns en eikenbomen.

In de maanden daarna maakten een aantal bewoners een poort in het hek om achterom te kunnen blijven lopen. De gemeente reageerde hierop door de politie in te schakelen en in april 1972 kregen de bewoners bekeuringen wegens beschadiging van gemeente-eigendommen. Zij namen hier geen genoegen mee en namen contact op met een groot aantal gemeenteraadsleden. Ook maakten zij op 27 oktober 1972 gebruik van het allereerste inspraakmoment bij de gemeenteraad om te pleiten voor poortjes in het hekwerk. Na veel verwarring en discussie kregen de bewoners gelijk.

De watertoren en het 'drassige driehoekje'. Omstreeks 1970.

De actie van de bewonersgroep had succes. De hekken werden weggehaald, de bekeuringen teruggedraaid en samen met de gemeente werd nagedacht over de verdere ontwikkeling van het gebied. De bewonersgroep sloot zich vervolgens aan bij de CRZ.

Een andere groep bewoners zette zich in dezelfde periode in om sociale activiteiten voor de buurt te organiseren. Dit resulteerde in de oprichting van buurtvereniging De Drassige Driehoek. In 1981 kreeg zij haar eerste buurthuis. In 2001 is het vervangen door het huidige buurthuis. De initiatiefnemers van vijftig jaar geleden kunnen tevreden zijn. De beoogde gemeentelijke opslagplaats is veranderd in een prachtig parkje met het mooiste buurthuis van Rijswijk!

Zeven vragen voor drie voormalige leden van het CRZ bestuur

Kees Duijvestein

1. Hoe ben je in contact gekomen met de CRZ?

‘Toen wij in 1970 op het Jaagpad kwamen wonen, was Rijswijk-Zuid een door de gemeente vergeten gebied. Alle aandacht ging naar de nieuwbouwwijken in Steenvoorde. De directe woonomgeving was verwaarloosd en vervuild. Bij de verbreding van de Lange Kleiweg was de sloot ernaast gedempt. Daardoor werd de sloot die achter de huizen van het Jaagpad, tussen de watertoren en het Haantje, liep, doodlopend. Dit gecombineerd met het feit dat de keukens van een aantal van de huizen op de sloot loosden, zorgde voor ernstige watervervuiling en een “stinksloot”. Aan het einde van de Lange Kleiweg was toen een vuilstort, degenen die op weg waren naar die stort lieten wel eens wat achter op het verwaarloosde landje. De enige die een deel van het landje gebruikte was de bejaarde sigarenboer Van Wijk die er lupines kweekte. De rest was gras- en rietland met hier en daar tuinafval vanuit aanliggende tuinen. Dat deed de dienst gemeentewerken besluiten om een stevig twee meter hoog Heras-hekwerk, inclusief 3 lagen prikkeldraad, te plaatsen, om die “lastige bewoners” de toegang te beletten. De 85-jarige sigarenboer hield vol en klom met behulp van twee keukentrappen over het hek om de lupines te verzorgen. Ik heb daarop toegangspoortjes ontworpen en die samen met Aad van Geest sr. gemaakt en geplaatst. De poortjes zijn na enkele maanden door gemeenteambtenaren gedemonteerd en het hek is hersteld. Wij kregen een bekeuring wegens vernieling van gemeente-eigendommen. Daarop hebben wij ons tot de gemeenteraad gewend, waarop de dienst gemeentewerken een

raadsvoorstel maakte om van het landje een lantaarnpalenopslag te maken. Wel met de mogelijkheid dat de bewoners een pad van één meter breed kregen tussen de tuinen en de opslag. Volgens de dienst stond de opslag in het bestemmingsplan. Dat bleek niet waar te zijn en dankzij het persoonlijk bellen van alle raadsleden werd het voorstel uiteindelijk na veel discussie in de raad verworpen. Door deze poortjesperikelen was er een actieve groep van bewoners ontstaan. Toen de gemeente daarna met het plan kwam om een Contactgroep Rijswijk-Zuid op te richten, was het niet moeilijk om mensen te werven om zich kandidaat te stellen. Uiteindelijk ben ik samen met Ed Toetenel, die ik toen nog niet kende, gekozen. Ed en ik waren de enige “niet-tuinders” in de CRZ.’

Kees Duijvestein

2. In welke periode ben je lid van het bestuur van de CRZ geweest? Welke functie(s) heb je gehad?

‘Vanaf het begin in 1973 tot aan het einde van de jaren ’80.’

3. Wat is het grootste succes van de CRZ in de periode dat je lid was van het bestuur?

‘Er waren best veel “successen”:

- Het feit dat de lantaarnpalenopslag op het drassige driehoekje niet doorging
- De inrichting van het “drassige driehoekje” als wilde plantenparkje.
- Het “flattuinen” complex “De Volle Grond”, met voorrang voor mensen op bovenwoningen en met drie graden van milieuvriendelijk tuinieren.
- Het door studenten van de TU laten ontwerpen van het eerste buurthuis, met materialen van een te slopen school. Het feitelijk slopen en bouwen is overigens door de mensen van de buurtvereniging gedaan.
- De busverbinding over de Lange Kleiweg
- De speeltuin en het trapveldje.
- De verkeerslichten op de kruising Haantje-Prinses Beatrixlaan.
- De kabel-tv in Rijswijk Zuid. De Casemakabel liep van de Europese Octrooiraad in de Plaspoelpolder naar Delft over het Jaagpad met enkele verbindingskastjes op

het Jaagpad. Rijswijk-Centrum en Delft hadden kabeltelevisie tv, wij niet. Toen we dreigden om tijdens een voetbalwedstrijd de verbinding in die kastjes te verbreken, kregen we heel snel ook aansluitingen. We hadden een goede verstandhouding met het gemeentebestuur, het was zelfs zo dat wij bij andere buurtraden als voorbeeld werden gesteld, hetgeen wij overigens wel gênant vonden.'

4. **En wat was de grootste teleurstelling?**

'Dat er een moeizame verhouding bleef tussen de CRZ en de buurtvereniging.'

5. **Wat is je meest bijzondere herinnering aan je tijd bij de CRZ (bijvoorbeeld een anekdote)?**

'Wij hadden regelmatig overleg met wethouder van der Burgh, een voormalig tropenarts, over allerlei zaken die de gemeente en ons waren opgevallen. Een van de steeds weer terugkerende bespreekpunten waren enkele konijnenhokken die door Eddy den Uijl, achter zijn tuin, en dus op gemeentegrond, waren geplaatst. Toen we voor zo'n bespreking naar het gemeentehuis fietsten, zagen we dat Eddy de hokken had weggehaald. Toen de wethouder weer over die hokken begon en zei dat als wij de hokken zouden laten weghalen, de gemeente een kinderboerderij zou aanleggen, hebben wij toegezegd dat wij Eddy zouden proberen te overtuigen dat hij de hokken moest weghalen. De kinderboerderij kwam er. De dierenstal was een Zweeds bouw pakket en het eerste gebouw in de buurt met dubbelglas. De gemeente zorgde voor de materialen, de aanleg en het dierenvoedsel en wij voor de arbeid.'

6. **Heb je iets geleerd van je tijd bij de CRZ? Zo ja wat?**

'Het leiden van buurtvergaderingen, het temperen van opgewonden buurtgenoten met soms zeer uitgesproken meningen, maar ook het zorgen dat ook bescheiden mensen aan het woord komen heb ik bij de CRZ geleerd. Ervaringen die ik als voorzitter (van stichtingsbesturen, raden van commissarissen etc.), als docent en later hoogleraar op de TU zeer goed kon gebruiken. Mijn eerste vrouw Sheila Weber was kleuterleidster en had daarvoor drie jaar een didactische opleiding gehad. Als docent en als hoogleraar kreeg ik geen enkele didactische opleiding. Bij de officiersopleiding voor het korps Mariniers was die er wel maar nogal beperkt, "je vertelt wat je gaat vertellen, je vertelt het en je herhaalt wat je verteld hebt".'

7. **Is er verder nog iets dat je wilt meegeven over je tijd bij het CZR? Zo ja wat.**

'Het is belangrijk om de bestemmingsplannen te volgen, zodat je niet voor verrassingen komt te staan, zoals wij bij de plannen voor de lantaarnpalenopslag op het drassige driehoekje.'

Piet Dekker

1. **Hoe ben je in contact gekomen met de CRZ?**

'De heer van Eijk, gemeenteraadslid van de CHU, was begin jaren '70 benaderd door toenmalig wethouder van de Burg om in 't Haantje en Sion een contactgroep te formeren. De heer van Eijk benaderde de kweker Eigenraam om zijn licht eens op te steken bij de bevolking van 't Haantje en Sion en zodoende kwam hij bij mij terecht.'

2. **In welke periode ben je lid van het bestuur van de CRZ geweest? Welke functie(s) heb je gehad?**

'Vanaf de oprichting ben ik twaalf jaar bestuurslid geweest.'

3. **Wat is het grootste succes van de CRZ in de periode dat je lid was van het bestuur?**

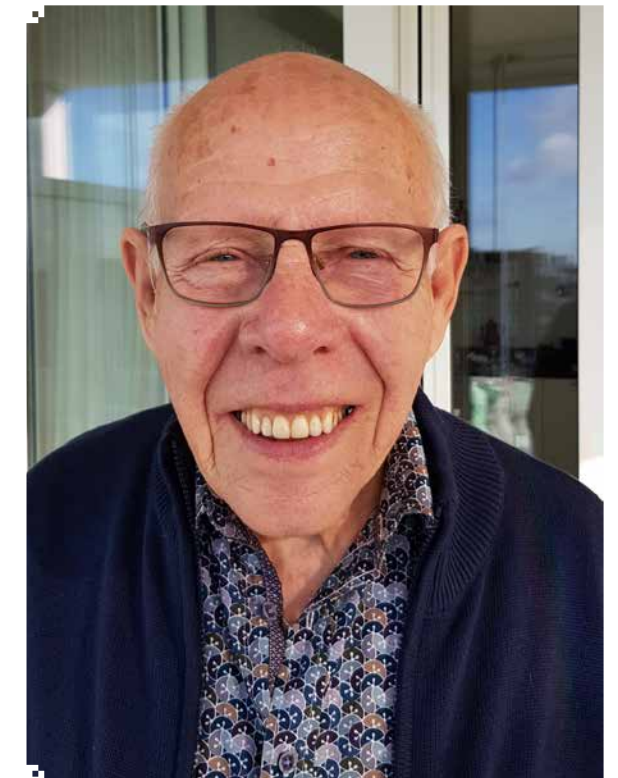
'Dat particulieren in 't Haantje en Sion die nog geen aardgas hadden, werden aangesloten op het net. Uiteraard ook de kabel tv-aansluiting. Ook kleinere projecten zoals het renoveren van de stenen palen bij de Spieringwetering, een emotioneel moment voor de mensen van 't Haantje-Sion. Voor de jeugd van Sion en 't Haantje was het verkeer bij de brug over de Kastanjewetering zeer gevaarlijk. Dankzij de CRZ kwam een opstelstrook met verkeerslicht.'

4. **En wat was de grootste teleurstelling?**

'Daar is mij niets meer van bijgebleven.'

5. **Wat is je meest bijzondere herinnering aan je tijd bij de CRZ (bijvoorbeeld een anekdote)?**

'Wat ik mij nog herinner is dat de weg opgehoogd werd voor de familie Erpelinck aan de Sionsweg. Zij hadden een mooie bloementuin liggen, tegen de weg aan, die door deze ophoging wel een 30 centimeter lager kwam te liggen. De gemeente zou dit voor hen oplossen. In een volgende bestuursvergadering vertelde Erpelinck dat hij 10 kubieke meter grond over zijn bloementuin gestort had gekregen, er was geen bloemetje meer zichtbaar....'

Piet Dekker

6. Heb je iets geleerd van je tijd bij de CRZ? Zo ja wat?

‘Dat samenwerken heel erg belangrijk is om wat voor de gemeenschap te bereiken.’

7. Is er verder nog iets dat je wilt meegeven over je tijd bij het CZR? Zo ja wat

‘Het was een leuke tijd.’

Peter Witteman

1. Hoe ben je in contact gekomen met de CRZ?

‘Toen men achter het Jaagpad huizen wilde bouwen ben ik samen met Ron Mangelmans in actie gekomen.’

2. In welke periode ben je lid van het bestuur van de CRZ geweest?**Welke functie(s) heb je gehad?**

‘Ik ben vanaf 1 april 2008 tot 1 mei 2021 voorzitter geweest. Gedurende deze zelfde periode is Ron Mangelmans penningmeester geweest.’

3. Wat is het grootste succes van de CRZ in de periode dat je lid was van het bestuur?

‘Het grootste succes was dat de bouw van de huizen niet doorgedaan is en dat iedereen, daar waar de huizen waren gepland, zijn tuin kon verlengen.’

4. En wat was de grootste teleurstelling?

‘De grootste teleurstelling was het ongeluk met de veerpont en het feit dat deze definitief verdween.’

5. Heb je iets geleerd van je tijd bij de CRZ? Zo ja wat?

‘Wat ik heb geleerd is dat je gezamenlijk veel kunt bereiken mits je allemaal eenzelfde doelstelling hebt.’

Een nieuw bestuur bij de CRZ

De Contactgroep Rijswijk-Zuid (CRZ) streeft al sinds de jaren '70 een betere leefomgeving in het gebied tussen de A4, A13, Delft en Schipluiden na. Tot 2010 bestond dit gebied nog uit tuinbouwgebied, weidelandschappen, het stedelijke gebied in Vrijenban en de bebouwing langs het Jaagpad en de Van Hardenbroeklaan. Sinds die tijd is er veel gebeurd: de verbinding met Vrijenban werd in de vorm van het pontje wegbezuinigd, Rijswijk-Buiten werd uit de grond gestampt. Met de ontwikkeling van Rijswijk-Buiten is ook het inwoneraantal in het gebied explosief gestegen en het karakter van het gebied blijvend veranderd.

Waar Rijswijk zich graag op de borst slaat dat het een gemeente is met een groen en lommerrijk karakter, is de realiteit dat gebiedsontwikkeling primair financieel gedreven wordt. De realiteit hierbij is dat dit voor de opzet van Rijswijk-Buiten ook als zodanig erkend wordt op gemeentelijk niveau. Een ongemakkelijke waarheid met de nodige gevolgen voor bestaande – en nieuwe bewoners in het gebied.

De afgelopen twee jaar heeft de Werkgroep Pasgeld, vanuit het oogpunt van de bestaande bewoners in het gebied, zich ingezet voor een daadwerkelijk klimaatadaptieve gebiedsontwikkeling in combinatie met de behoefte aan recreatie vanuit alle aanpalende gebieden. Tegelijkertijd zijn er in gebieden als Sion en Parkrijk bewonerscommissies ontstaan die de belangen van bewoners daar gingen behartigen.

De gemeente Rijswijk rekte haar bevoegdheid om woningen te bouwen tot het maximale op, en ging daar nog een stuk overheen. Vervolgens is zij verbaasd over ontstemde, nieuwe bewoners die onaangenaam werden verrast toen bleek dat hun huis naast een veertien verdiepingen tellend flatgebouw zou komen te staan. Tegelijkertijd bereiken ons signalen over forse bodemdaling in Sion, en ondergelopen tuinen en straten in Parkrijk. De verdichtingsgraad (woningen per hectare) van de voorgenomen gebiedsontwikkeling in Pasgeld is dan nog eens een stuk forser dan in Parkrijk. De gemeente kan het allemaal nog zo mooi proberen te praten vanuit een behoefte aan woningen en financiële belangen, de realiteit is weerbarstig en wat krom is kan je nu eenmaal niet recht praten.

DE CONTACTGROEP RIJSWIJK ZUID

Het is dan ook tijd om nieuwe verbindingen te leggen met bewoners in Vrijenban, Sion en Parkrijk. Gebieden die historisch gezien binnen het werkgebied van de Contactgroep vallen. Met deze doelstelling is er een nieuw bestuur aangetreden bestaand uit: Marinus Jansen (voorzitter), Ernst Hoyer (secretaris) en Rob Dijkshoorn (penningmeester).

Wij danken het vertrekkend bestuur: Peter Witteman (voorzitter) en Rob Mangelmans (penningmeester) voor hun inzet in de afgelopen jaren. We roepen eenieder die zich wil inzetten voor een betere leefomgeving, in de breedste zin van het woord, op om zich aan te melden bij een van onze bestuursleden.

Namens het CRZ-bestuur

Marinus Jansen

M: 06-21558626

Wandeling Elsenburg en Pasgeld

De geschiedenis van deze twee groene buurten is grotendeels bepaald door hun ligging langs de Vliet. Tijdens de wandeling komt u meer te weten over de voormalige buitenplaatsen, de trekvaart en de tuinbouw. Halverwege de wandeling is de Oude Kerk van Delft te zien.

De wandeling begint en eindigt bij Herberg Vlietzicht.

Download gratis de App Rondje Rijswijk voor deze wandeling met een looptijd van ongeveer 1 uur.

Wandelingen en fietstochten in en om Rijswijk

'Rondje Rijswijk' is een bijzondere, manier om Rijswijk en haar directe omgeving te ontdekken.

Rijswijkse organisaties op het gebied van cultuur, natuur, historie en welzijn bieden diverse gratis rondleidingen aan. Te voet of met de fiets.

Een App voor jong en oud.

Rondje Rijswijk

De app is ontwikkeld vanuit de werkgroep Open Monumentendag van de Historische Vereniging Rijswijk en met steun van de gemeente Rijswijk.

Hoe werkt de app

Download de app gratis via Google Play of via de App Store. Nadat de app op de smartphone staat kan er een keuze gemaakt worden tussen wandelingen en fietstochten.

Om het gebruik van internet tijdens de tocht te vermijden kan de wandeling of fietstocht vooraf gedownload worden. Na de tocht kan deze ook weer van het toestel worden verwijderd.

Bij de route staat met symbolen aangegeven wat voor soort tocht het is, de afstand, de tijdsduur en het aantal stops dat de tocht heeft.

Ook een route op de app?

Rondje Rijswijk biedt plaatselijke organisaties op het gebied van welzijn, natuur, cultuur en historie de mogelijkheid wandel- of fietstochten op deze app tegen geringe kosten te laten opnemen. Interesse gewekt? Stuur dan een bericht naar rondjerijswijk@uitrijswijk.nl

Vanaf de hoek Kerstanjeburch en Ockenburger Tientweg is de Oude Kerk in Delft nog net te zien.

VAARBEDIJS in RIJSWIJK

Op 4 avonden leert u alles wat u voor het examen moet weten.

Kijk op: cursusvaarbewijs.nl
of bel naar: **06-23061917**

Varen met of zonder vaarbewijs?

Een vaarvakantie is voor velen een nieuw avontuur. Bootje huren of misschien wel een boot gekocht en hup het water op. Net als in het rijverkeer gelden op het water voorrangsregels.

Met de meeste boten mag je varen zonder vaarbewijs, maar je moet wel bekwaam zijn om te varen. Het vaarbewijs is verplicht als je boot sneller kan varen dan 20 km/uur en/of de boot is langer dan 15 meter.

Jansen Vaaropleidingen geeft regelmatig cursussen in de Drassige Driehoek. Op vier avonden leer je alles wat je moet weten om veilig te kunnen varen. Met de opgedane kennis kan je examen doen. Voorkennis is niet nodig.

Kijk voor meer informatie op: <https://cursusvaarbewijs.nl> of bel naar 0623061917.

COLOFON EN CONTACT

Buurtvereniging "De Drassige Driehoek"

Jaagpad 148-d, 2288 CN Rijswijk

@: info@dedrassigedriehoek.nl

Website: www.dedrassigedriehoek.nl

Lid worden?

Stuur een mail naar ikwordlid@dedrassigedriehoek.nl Vermeld uw naam, voorletters, adres, woonplaats, e-mailadres, en liefst ook uw telefoonnummer. Wij nemen dan contact met u op. De jaarcontributie in 2022 bedraagt € 12,00.

Buurtblad

Het buurtblad verschijnt 2-3 keer per jaar.

Redacteur: Wilbert van Bijlert @: buurtbladdedrassigedriehoek@gmail.com

Opmaak: Wendy van der Valk- @: buitekijf181@gmail.com

Adverteren in dit blad?

Neem contact op via het e-mailadres van het buurtblad.

Stuur uw artikel, brief, suggesties, foto's etc. voor het volgende nummer voor 1 oktober 2022 naar het e-mailadres van het buurtblad.

Het buurtblad is te downloaden via: www.dedrassigedriehoek.nl/de-drassige-driehoek/buurtblad. Hier vindt u ook eerdere nummers. De digitale versies zijn i.t.t. de gedrukte versies in kleur.

Buurtapp Jaagpad e.o.

Wilt u worden toegevoegd, stuur dan een app naar Frank van Geest (06-12445653)

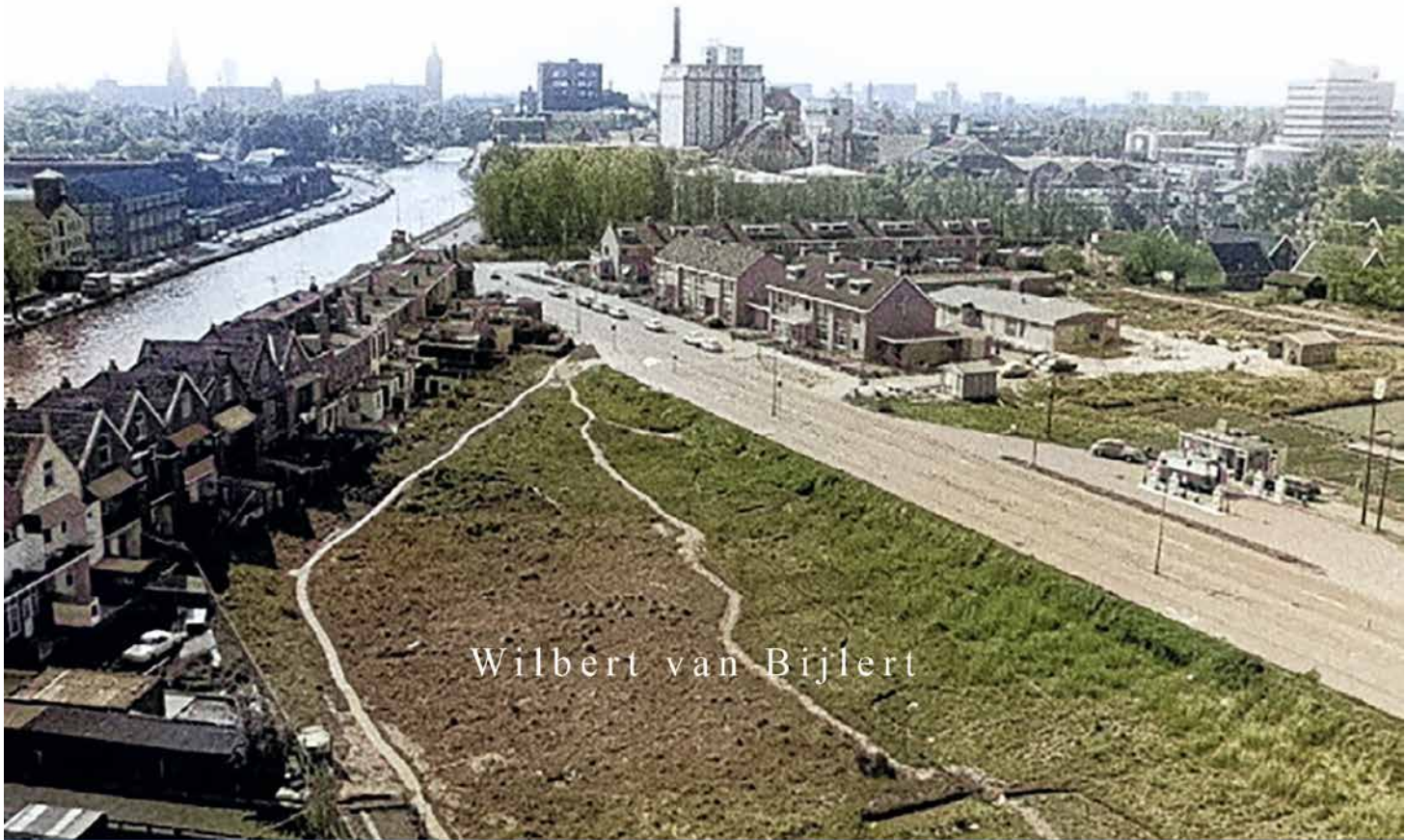

Laan van 't Haantje, juni 2022. Begin volgend jaar opent hier een supermarkt.

*Uitzicht vanuit de watertoren, september 2021
(Wilbert van Bijlert)*

DE GESCHIEDENIS VAN
PASGELD en 't HAANTJE

Wilbert van Bijlert

Stichting Rijswijkse Historische Projecten 2022

Te koop bij:

**Tuincentrum Groenrijk 't Haantje, Laan van 't Haantje 22, Rijswijk
Boekhandel de Omslag, Wijnhaven 16, Delft**